

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2579

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Leikas, Tanja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yhteistyössä vai omalla tiellä? Miksi Saksan liittotasavallan oppositio halusi kaataa Etykin päätöslauselman?			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-02-09	
		Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 97	
Tiivistelmä-Referat-Abstract Saksan liittopäivillä käytiin 25.7.1975 poliittinen debatti Etykin päätöslauselmasta. Liittotasavallan tuonaikaiset oppositiopuolueet nk. unionipuolueet, kristillisdemokraattinen unioni CDU ja kristillissosiaalinen unioni CSU, kehottivat 25.7.1975 järjestetyssä liittopäivien erityisistunnossa Länsi-Saksan sosiaaliliberaalia koalitionhallitusta jättämään Etykin päätöslauselman allekirjoittamatta 1.8.1975 Helsingissä. Etykin päätöslauselman allekirjoittivat yhteensä 35 valtiota. Päätöslauselman allekirjoitus oli sodan jälkeisessä historiassa vailla esimerkkiä. Idän ja lännen välinen yhteistyö konkretisoitui ensimmäistä kertaa Etykissä. Liittohallitus näki Etykissä enemmän myönteistä kuin kielteistä. Liittotasavallan opposition mukaan Etykissä piili enemmän uhkia kuin mahdollisuuksia. Näiden seikkojen vuoksi Saksan liittopäivillä käytiin 25.7.1975 poliittinen debatti Etykin päätöslauselmasta. Selvitän tutkielmassani liittopäiväasiakirjojen ja tutkimuskirjallisuuden perusteella miksi unionipuolueet vastustivat Etykin päätöslauselmaa. Tutkimukseni pohjautuu liittotasavallan kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvan idänpolitiikan tarkasteluun, jota CDU/CSU oli myös vastustanut. Tutkin työssäni kuinka vedenpitäviä unionipuolueiden päätöslauselmaa vastustavat argumentit olivat, ja kuinka perustellusti puolueet osasivat vastata hallituksen vastakritiikkiin. Selvitän myös, olivatko unionipuolueiden kaikki kansanedustajat todella samaa mieltä siitä, että liittotasavallan ei tulisi allekirjoittaa Etykin päätöslauselmaa. Löydän tutkimuskysymyksiini vastaukset, kun tarkastelen ensin taustana liittohallituksen idänpolitiikkaa ja Etyk-kannan kehittymistä ja sidon nämä asiat maailmanpoliittiseen taustaan. Eräällä tavalla tutkimukseni aikaraja on katsaus koko idänpolitiikan aikaan 1969 alkaen, mutta keskitetysti se koskee vain liennytyksen multilateraalista aikakautta 1972–1975. Yritän tutkimuksessani luoda kuvan hallituksen ja opposition välisestä valtataistelusta, poliittisten linjojen poikkeavaisuuksista ja toiminnasta sekä siitä, miten oppositiopuolueet muodostivat kantansa idänpolitiikkaan ja taas toisaalta Etykiin. Unionipuolueet perustelivat Etykin vastustamista kolmella pääargumentilla. Kristillisdemokraattien mielestä Etyk ensiksikin hankaloitti Saksan-kysymyksen ratkaisua. Toiseksi CDU/CSU:n mielestä itä ja länsi tulisivat tulkitsemaan päätöslauselmaa aivan eri tavoin. Kolmanneksi Etykillä ei unionipuolueiden mielestä voitu taata Euroopan turvallisuutta. Liittohallituksen mielestä oppositio ajoi toiminnallaan itsensä eristyksiin länsiliittoumasta, sillä mistään muusta länsimaasta ei löytynyt voimakasta Etykiä vastustavaa poliittista ryhmää. Unionipuolueiden esitystä Etyk-päätöslauselman hylkäämisestä voi pitää selvänä linjana Adenauerin ajalta saakka. Puolueet olivat suhtautuneet epäilevästi jo tuolloin Neuvostoliiton konferenssihankkeeseen. Osa unionipuolueiden poliitikoista kuitenkin ymmärsi, ettei Neuvostoliiton 1954 esittämällä turvallisuuskonferenssihankkeella ja 1973 alkaneella prosessilla ollut juuri muuta yhteistä kuin nimi. Etykin vastustamisessa oli kyse jatkumosta 1950-luvulle saakka eikä järjestetystä näytelmästä oppositiroolin antamista lähtökohdista. Unionipuolueet äänestivät yhtenäisesti Etykin päätöslauselmaa vastaan. CDU/CSU:n sisäinen yksimielisyys asiakirjan hylkäämisestä oli periaatepäätös. Konsensuksen löytäminen ei ollut helppoa ja tosiasiassa kaikki puolueiden kansanedustajat eivät vastustaneet Etykiä. Unionipuolueiden konservatiivinen siipi oli kuitenkin liberaalia vahvempi, joten hallituksen linjaa myötäilevät poliitikot eivät saaneet ääntänsä kuuluviin.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Saksa - ulkopoliittikka Etyk CDU/CSU liittopäivät			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			